

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی هوشمند
Smart University of Medical Sciences

طرح دوره درس مدیریت و رهبری آموزشی

ویژه مقطع دکترای تخصصی (Ph.D.) یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی

نام درس: مدیریت و رهبری آموزشی

تعداد واحد نظری: ۲ واحد

مشخصات استاد مسؤول:

نام	نام خانوادگی	رتبه	گروه	دانشگاه	شماره تماس	تلفن همراه
دکتر	کهن	استادیار	یادگیری	علوم پزشکی	۰۹۱۲۰۸۴۲۳۵۹	
نوشین			الکترونیکی	مجازی		

مشخصات استادان/مدرسان همکار:

نام	نام خانوادگی	رتبه	گروه	دانشگاه	شماره تماس	تلفن همراه
دکتر افاق	زارعی	دانشجوی	آموزش	علوم پزشکی	۰۹۱۵۵۶۳۸۳۲۱	
		سال آخر	پزشکی	تهران		
		دکترای				
		آموزش				
		پزشکی				

معرفی و اهداف درس

تغییرات شگرف و گسترده در مدیریت سلامت در هزاره سوم، مختصات جدیدی در آموزش علوم پزشکی ایجاد خواهد نمود که اثرات آن به صورت مشهود در سال‌های اخیر قابل مشاهده بوده است. این مهم می‌طلبد که مدیریت و رهبری آموزش علوم پزشکی متناسب با این نیازها به صورت هدفمند با ایجاد ظرفیت‌های جدید به سمت آموزش پاسخ‌گو و پرهیز از توجه افراطی به تخصص‌گرایی حرکت کند و اهمیت نقش رهبری در مدیران و مدل‌های رهبری نزد آنان، نقش رهبری آموزشی در توسعه نظام سلامت، بهره‌وری و تعالی آموزشی بر کسی پوشیده نیست. از آنجا که موضوع رهبری در نظام آموزشی خود علمی آموختنی است و رهبران آینده این نظام آموزشی از بین دانشجویان امروز بیرون خواهند آمد. بنابراین گنجاندن بعضی از مفاهیم اساسی مدیریت و رهبری در کوریکولوم آموزشی، اجتناب‌ناپذیر به نظر می‌رسد. لذا آشنایی با مفاهیم پایه، اصول و کاربرد مدیریت و رهبری آموزشی برای دانشجویان خصوصاً در مقطع دکترا یک ضرورت خواهد بود.

در این درس دو واحدی در بحث مدیریت به موضوعاتی از قبلی مفاهیم و اصول مدیریت، برنامه‌ریزی استراتژیک در آموزش پزشکی، مدیریت منابع انسانی و بحث مدیریت جامع کیفیت در آموزش پزشکی با ارائه تکالیف متنوع توسط دانشجویان پرداخته خواهد شد و دانشجویان با نظام مدیریتی و حاکمیتی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور در یک جلسه آشنا خواهند شد. سپس در بحث لیدرشیپ ابتدا به ضرورت تغییر و عوامل موثر بر تغییرات آموزشی پرداخته می‌شود سپس علل مقاومت در مقابل تغییر و تفاوت‌های بین مدیریت و رهبری مورد بحث قرار خواهد گرفت. در ادامه مفاهیم رهبری تغییر با استفاده از مدل‌های لوین و کوتر و تفسیر آن‌ها در سناریوی مرتبط در آموزش پزشکی بیان می‌شود. همچنین از با مفهوم رهبری تطابقی و تکنیکال، پیچیدگی، اصول مذاکره و حل تعارض در سازمان، هوش هیجانی و یادگیری سازمانی و سازمان یادگیرنده به صورت عملیاتی آشنا می‌شویم و در انتها با ارائه بازاندیشی توسط دانشجویان دوره به پایان خواهد رسید.

در این دوره از دانشجویان انتظار می‌رود که در فرآیند یادگیری خود فعالانه شرکت کرده و دانش و مهارت کافی جهت کاربرد اصول و مفاهیم فوق‌الذکر در عمل را به دست آورند.

اهداف درس

پس از پایان درس از دانشجویان انتظار می‌رود که:

۱. بر مفاهیم پایه و کلیات مدیریت آموزشی با‌زاندیشی کنند.
  ۲. مدل‌های مدیریت و رهبری آموزشی را شرح دهند.
- یک برنامه استراتژیک برای یک سازمان فرضی تدوین نمایند. تدوین این برنامه شامل موارد زیر است:
- قادر باشند محیط درونی و بیرونی سازمان آموزشی را تحلیل کنند.
  - قادر باشند دورنما، رسالت، ارزش‌ها و هدف‌های عالی برای سازمان آموزشی تدوین کنند.
  - قادر باشند استراتژی‌های مناسب برای سازمان آموزشی تدوین نموده و چارچوب اجرای آن‌ها را طراحی کنند.
  - قادر باشند برنامه استراتژیک یک سازمان آموزشی را مورد نقد و تحلیل قرار دهند.
۳. استراتژی منابع انسانی در حوزه آموزش پزشکی را به درستی تعریف نمایند و اهداف مشخص آن را در آموزش پزشکی تحلیل کنند.
  ۴. با استفاده از مدل‌های بهبود کیفیت، راهکارهایی برای ارتقای کیفیت در دانشگاه‌های علوم پزشکی پیشنهاد کنند.
  ۵. نظام مدیریتی و حاکمیتی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور را تحلیل نمایند.
  ۶. لیدرشیپ را تعریف نمایند و تفاوت مدیر و لیدر را شرح دهند.
  ۷. ضرورت تغییرات آموزشی و عوامل موثر بر موفقیت آن را بر اساس اصول لیدرشیپ شرح دهند.
  ۸. علل مقاومت در مقابل تغییر را در حوزه مدیریتی خود تحلیل و راهکارهای پیشنهادی را ارائه کنند.
  ۹. ضمن شناسایی عوامل موفقیت و شکست تغییر در حوزه مدیریتی خود، با جهت‌گیری مناسب زمینه‌های پیشرفت تغییر مورد نظر خود را هموار سازند.
  ۱۰. با استفاده از الگوهای علمی موجود، یک برنامه لیدرشیپ تغییر را طراحی و پیاده‌سازی کنند.
  ۱۱. بر مفهوم رهبری تکنیکال و تطابقی با‌زاندیشی نمایند.
  ۱۲. مفهوم پیچیدگی در رهبری آموزشی را در قالب ارائه ژورنال کلا شرح دهند.
  ۱۳. اصول مذاکره و حل تعارض را بیان کنند.
  ۱۴. نقش هوش هیجانی در موفقیت رهبران آموزشی را بیان کنند.
  ۱۵. بر مفهوم یادگیری سازمانی و سازمان یادگیرنده با‌زاندیشی نمایند.

منابع درسی

کتاب □

صفحات و فصل‌ها	مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ
فصول مرتبط	1. Bush T. Theories of Educational Leadership and Management. Third Edition. London: Sage Publications; 2003.
فصول مرتبط	2. Bush T. Middlewood D. Leading and Managing People in Education. 2nd ed. London: Sage Publications; 2008.

□ محتوای الکترونیکی (پادکست صوتی یا محتوای چندرسانه ای)

ردیف	عنوان	نوع (صوتی یا چندرسانه ای)
۱	معرفی درس	صوتی
۲	مفاهیم پایه و کلیات مدیریت آموزشی مدل های مدیریت و رهبری آموزشی	چند رسانه ای
۳	مدیریت جامع کیفیت	چند رسانه ای
۴	استراتژی منابع انسانی	چند رسانه ای
۵	کلیات برنامه ریزی استراتژیک در آموزش پزشکی	چند رسانه ای
۶	آشنایی با نظام مدیریتی و حاکمیتی دانشگاه های علوم پزشکی کشور	ارائه مقالات
۷	نظریه های لیدرشیپ و تفاوت مدیر و لیدر	چند رسانه ای
۸	ضرورت تغییر و عوامل موثر بر تغییرات آموزشی	چند رسانه ای
۹	علل مقاومت در مقابل تغییر	چند رسانه ای
۱۰	مدل های لیدرشیپ تغییر	چند رسانه ای
۱۱	ارائه مدل کوتر برای سناریوی منتخب لیدرشیپ تغییر	چند رسانه ای
۱۲	لیدرشیپ تکنیکال و تطابقی	چند رسانه ای
۱۳	Complexity	ارائه مقالات
۱۴	اصول مذاکره و حل تعارض	چند رسانه ای
۱۵	هوش هیجانی به عنوان یک مهارت رهبری آموزشی	چند رسانه ای
۱۶	یادگیری سازمانی و سازمان یادگیرنده	چند رسانه ای

□ اسلاید، فایل متنی و ...

نوع محتوا	عنوان / موضوع	مؤلفین / تهیه کنندگان

1. Berwick D. Disseminating Innovations in Health Care. *Journal of the American medical association*. 2003;289(15):1969-1975
2. Bland C, Starnaman S. Curricular Change in Medical Schools: How to Succeed. *Academic Medicine*. 2000;75(6):575-594
3. Bland C, Starnaman S. Leadership Behaviors for Successful University Community Collaboration to Change Curricula. *Academic Medicine*. 1999;74(11):1227-1237
4. Cottingham A, Anthony LM. Enhancing the Informal Curriculum of a Medical School: A Case Study in Organizational Culture Change. *Journal of general internal medicine*. 2008; 23(6):715-22.
5. Gale R, Grant J. AMEE Medical Education Guide No.10: Managing change in a medical context: Guidelines for action. *Medical Teacher*. 1997; 19(4):239-249.
6. Norman G, van der Vleuten C. Achieving large-scale change in medical education. *Handbook for research in medical education: chapter 33*. 2002; Amsterdam: Kluwer Academic Publishers
7. Saxena A. Leadership in medical education: Competencies, challenges and effectiveness. A Thesis submitted for the Degree of Master of Medical Education in the Department of Educational Administration at the University of Saskatchewan. 2010.

تکالیف و پروژه‌ها

شرح پروژه:

بازاندیشی خود را در خصوص مطالب ارائه شده در دوره در قالب یک رفلکشن پیپر تدوین نمایند.

شماره	شرح تکلیف
۱	نقد و تحلیل یک برنامه استراتژیک فرضی
۲	ارائه تجربه از یک تغییر واقعی
۳	ارائه تجربه از علل مقاومت در مقابل تغییر واقعی
۴	ارائه تجربه رهبری یک تغییر واقعی بر اساس مدل کاتر
۵	ارائه مصداق‌های از لیدرشپ تکنیکال و تطابقی در یک سناریوی واقعی

تکالیف طول ترم

خودآزمون ها

شماره	عنوان آزمون	مهلت پاسخ دانشجویان

اتاق بحث (فورم)

شیوه ارزشیابی

۱. ملاک‌ها و بارم‌بندی دقیق ارزشیابی نهایی دانشجو را ذکر نمایید.

آزمون انتهای درس: ۱۰ نمره

ارائه کلاسی: ۲ نمره

ارائه ژورنال کلاب: ۲ نمره

پاسخ به تکالیف در طول ترم: ۵ نمره (هر تکلیف یک نمره)

ارائه رفلکشن پیپر: ۱ نمره

تقویم آموزشی

ردیف	عنوان	نحوه ارائه	تاریخ برگزاری
۱	معرفی درس	حضوری / آنلاین -	-
۲	مفاهیم پایه و کلیات مدیریت آموزشی مدل های مدیریت و رهبری آموزشی	حضوری / آنلاین	۱۱/۱۳۹۹
۳	مدیریت جامع کیفیت	آفلاین	-
۴	مدیریت منابع انسانی	آفلاین	-
۵	کلیات برنامه ریزی استراتژیک در آموزش پزشکی	حضوری / آنلاین	۱۸/۱۲/۱۳۹۹
۶	ارائه تکلیف: نقد و تحلیل یک برنامه استراتژیک فرضی	حضوری / آنلاین	۲۵/۱۲/۱۳۹۹
۷	ارائه دانشجو: آشنایی با نظام مدیریتی و حاکمیتی دانشگاه های علوم پزشکی کشور	حضوری / آنلاین	۱۶/۰۱/۱۴۰۰
۸	• نظریه های لیدرشیپ • تفاوت مدیر و لیدر	آفلاین	-
۹	ضرورت تغییر و عوامل موثر بر تغییرات آموزشی	آفلاین	-
۱۰	ارایه تکلیف توسط دانشجو: ارائه تجربه از یک تغییر واقعی ارائه درس توسط استاد: علل مقاومت در مقابل تغییر	آفلاین	-
۱۱	ارائه تکلیف توسط دانشجو: ارائه تجربه از علل مقاومت در مقابل تغییر واقعی ارائه درس توسط استاد: مدل های لیدرشیپ تغییر	حضوری / آنلاین	۲۳/۰۱/۱۴۰۰
۱۲	ارائه مدل کوتر برای سناریوی منتخب لیدرشیپ تغییر	حضوری / آنلاین	۳۰/۰۱/۱۴۰۰
۱۳	ارائه تکلیف توسط دانشجو: ارائه تجربه رهبری یک تغییر واقعی بر اساس مدل کاتر ارائه درس توسط استاد: لیدرشیپ تکنیکال و تطابقی	حضوری / آنلاین	۰۶/۰۲/۱۴۰۰
۱۴	ارائه ژورنال کلاب توسط دانشجو: Complexity	حضوری / آنلاین	۱۳/۰۲/۱۴۰۰
۱۵	ارائه تکلیف توسط دانشجو: ارائه مصداق های از لیدرشیپ تکنیکال و تطابقی در یک سناریوی واقعی ارائه درس توسط استاد: اصول مذاکره و حل تعارض	حضوری / آنلاین	۲۰/۰۲/۱۴۰۰
۱۶	نقش هوش هیجانی در رهبری آموزشی	آفلاین	-
۱۷	یادگیری سازمانی و سازمان یادگیرنده	حضوری / آنلاین	۲۷/۰۲/۱۴۰۰
۱۸	ارائه رفلکشن پیپر	حضوری / آنلاین	۰۳/۰۳/۱۴۰۰